

A Fővárosi Ítéltábla a Kiss és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a Vitári Ügyvédi Iroda által képviselt I. rendű alperes, dr. Bánki Attila ügyvéd által képviselt II. rendű alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2014. október 14-én kelt 1.G.40.334/2013/24. számú ítélete ellen a felperes által benyújtott fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részeit nem érinti, fellebbezéssel támadott rendelkezését részben megváltoztatja és a felperes által a II. rendű alperesnek fizetendő perköltség összegét 2.960.000,- (Kettőmillió-kilencszázhatvanezer) Ft-ról 1.500.000,- (Egymillió-ötszázezer) Ft-ra leszállítja;
a felperes által az államnak fizetendő eljárási illeték összegét 1.500.000,- (Egymillió-ötszázezer) Ft-ról 1.485.000,- (Egymillió-négyszáznyolcvanötezer) Ft-ra leszállítja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30.000,- (Harmincezer) Ft + áfa másodfokú ügyvédi munkadíjat, továbbá fizesse meg az államnak, az állami adóhatóság külön felhívására a felperes illetékfeljegyzési jogára tekintettel le nem rótt 116.800,- (Egyszáztizenhatezer-nyolcszáz) Ft fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a 2013. október 16-án benyújtott keresetében az alperesek között 2012. október 15-én létrejött ingatlan adásvételi szerződés érvénytelenségének a megállapítását kérte a Ptk. 201. § (2) bekezdése alapján, az I. rendű alperesi gazdasági társaság tagjaként. Az érvénytelenség jogkövetkezményeként elsődlegesen az eredeti állapot helyreállítását és az I. rendű alperes tulajdonjogának a visszajegyzését kérte a perbeli ingatlan tekintetében a Ptk. 237. § (1) bekezdése szerint, másodlagosan a feltűnő értékaránytalanság kiküszöbölésével a II. rendű alperes kötelezését az ingatlan szerződéskötéskor irányadó forgalmi értéke és a szerződésben kikötött vételár közti különbözet megtérítésére.

Az alperesek az ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték, elsődlegesen a felperes keresetösségi jogának a hiánya miatt, másodlagosan vitatva az érvénytelenségi ok fennállását.

Az elsőfokú bíróság a 2014. október 14-én kelt 1.G.40.334/2013/24. számú ítéletében a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I. rendű alperesnek 1.667.700,- Ft, a II. rendű alperesnek 2.960.000,- Ft perköltséget. Kötelezte továbbá a felperest, hogy az adóhatóság külön felhívására fizessen meg az államnak 1.500.000,- Ft eljárási illetéket. Határozatának indokolása szerint a felperes perbeli legitimációjának hiányában utasította el a keresetet, ugyanis az irányadó bírósági gyakorlat szerint gazdasági társaság tagja nem minősül kívülálló harmadik személynek a társaság által megkötött szerződés tekintetében, ezért nem rendelkezik keresetösségi joggal a társaság által kötött szerződés megtámadására a Ptk. 235. § (1)

bekezdése, a Pp. 3. § (1) bekezdése alapján (BH 1997/107.; BDT 2005/1220., BDT 2006/1402.). Rögzítette az ítélet, hogy a perköltségről való rendelkezés a Pp. 78. § (1) bekezdésén alapult. A törvényszék kötelezte a felperest egyrészt az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt kereseti illeték megfizetésére az Itv. 74. § (3) bekezdése, a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint, valamint a jogi képviselővel eljáró alperesek ügyvédi munkadíjának a megfizetésére. Az I. rendű alperes esetében a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja szerint állapította meg az 1.310.000,- Ft + áfa összegű ügyvédi munkadíjat, a II. rendű alperes esetében pedig az IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján, az általa csatolt megbízási szerződésben kikötött – a perérték 8 %-ának megfelelő – mértékben.

Az ítélettel szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben annak részbeni megváltoztatásával a II. rendű alperes ügyvédi munkadíjának 1.500.000,- Ft-ra történő leszállítását kérte.

Arra hivatkozott, hogy a II. rendű alperes részére a megbízási szerződés alapján megítélt munkadíj összege nem áll arányban a pertárgy értékével és a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel.

A II. rendű alperes jogi képviselője az elsőfokú eljárásban egy beadványt terjesztett elő, ellenkérelmében arra a jogalkalmazási gyakorlatra hivatkozott, amelyet az I. rendű alperesi képviselő is megjelölt a védekezésében, illetve amelynek a megismerése, felkutatása nem igényelt kirívó idő- és munkaigényt. A II. rendű alperes képviselője megjelent az első tárgyaláson, azonban nem jelentett be új érveket az írásbeli védekezésében foglalt állításokon túl.

Utalt az irányadó bírósági gyakorlatra is (ÍH 108/2007.), amely szerint a magas pertárgyérték nem eredményezhet irracionálisan magas ügyvédi munkadíjat.

Álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a II. rendű alperes perköltségének összegét a pertárgyérték 8 %-os mértékének megfelelő ügyvédi munkadíj kikötése szerint állapította meg; az I. rendű alperes részére megítélt munkadíjhoz képest – a tárgyaláson való részvételre is tekintettel – 1.500.000,- Ft ügyvédi munkadíj megállapítása indokolt a II. rendű alperes tekintetében.

A II. rendű alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezésének a helybenhagyását kérte.

Arra hivatkozott, hogy az ügyvédi megbízási szerződésben a pertárgyérték 8 %-ában kikötött ügyvédi munkadíj arányban áll a pertárgy értékével és az általa elvégzett ügyvédi tevékenységgel is. Rámutatott, hogy az I. rendű alperes ellenkérelmének a postára adását megelőzően összeállította a 2014. október 9-én kelt és 2014. október 10-én benyújtott írásbeli védekezését, amelynek elkészítése, a becsatolt bizonyítékok beszerzése és az ügyfelével folytatott konzultáció több napon keresztül folyó munkát igényelt.

A másodfokú bíróság a jogorvoslati kérelmet a Pp. 256/A. § (1) bekezdésének b) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felperes fellebbezése alapos.

A Fővárosi Ítéltábla mindenek előtt azt rögzíti, hogy a fellebbezési kérelem és az arra vonatkozó ellenkérelem korlátai között bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 235. § (1) bekezdése, 253. § (3) bekezdése szerint. Kizárólag abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy helye van-e a II. rendű alperes javára ügyvédi munkadíjként megállapított perköltség mérséklésének.

A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése szerint a fél pernyertessége esetére igényelheti, hogy részére a bíróság az ügyvéd munkadíjának és készkiadásainak címén kötelezze a pervesztes felet

- a) a fél és a képviselője között létrejött ügyvédi megbízási szerződésben kikötött megbízási díj, valamint
- b) a fél által képviselője részére költségterítésként megfizetett indokolt készkiadások együttes összegének megfizetésére.

A (2) bekezdése szerint az (1) bekezdés alapján megállapított munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a pertárgy értékével vagy a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A bíróság döntését indokolni köteles.

A II. rendű alperes a 2014. október 10-én érkezett írásbeli ellenkérelmében, az A/6. alatt csatolt 2014. október 9-i ügyvédi megbízási szerződés szerint kérte a képviseletének perbeli ellátásával felmerült munkadíj megállapítását, amelyet az elsőfokú bíróság elfogadott és a pertárgyérték 8 %-ának megfelelő mértékű ügyvédi munkadíjat állapított meg a II. rendű alperes javára, az IM rendelet 2. § (1) bekezdésének a) pontja alapján.

A másodfokú bíróságnak a fellebbezés elbírálásakor az IM rendelet 2. § (1) bekezdésének a) pontja és 2. § (2) bekezdése szerint kellett állást foglalnia a megítélt perköltség esetleges eltúlzottsága felől.

A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható, hogy az elsőfokú eljárásban a II. rendű alperes egyetlen írásbeli beadványt terjesztett elő három és fél oldal terjedelemben, a 2014. október 10. napi írásbeli ellenkérelem benyújtásával, amelyhez csatolta a védekezése alapjául megjelölt tények okirati bizonyítékait is. A törvényszék az ügyben egy tárgyalást tartott 2014. október 14-én, amelyen a II. rendű alperesi jogi képviselő megjelent. A tárgyaláson bizonyítási cselekmény fogatosítására nem került sor, a felperes a keresetének, a II. rendű alperes jogi képviselője az írásbeli ellenkérelmének a fenntartásáról nyilatkozott. Az elsőfokú bíróság a tárgyaláson jogkérdésben döntve hozta meg ítéletét, amelyben a keresetőségi jog hiánya miatt utasította el a keresetet.

A kialakult bírói gyakorlat szerint a perköltség megállapításánál a pertárgy értékét, a per tartamát, az ügy jellegét, bonyolultságát, a beadványok mennyiségét, valamint az ügyvédi munka színvonalát is számításba kell venni.

A Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint a II. rendű alperes által a pertárgyérték 8 %-ának megfelelő mértékben igényelt – 2.960.000,- Ft összegben megítélt – ügyvédi munkadíj eltúlzott, amelyet sem a per tartama, sem a pertárgy értéke, sem pedig a ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenység nem tett indokolttá. A II. rendű alperes szempontjából a jogvita nehézségi foka, bonyolultsága nem volt kiemelkedőnek, rendkívülinek tekinthető, sem gazdasági társaság tagjának a keresetőségi jogával kapcsolatban, sem pedig az érvénytelenségi ok érdemi vitatása körében. Az elsőfokú bíróság az érvénytelenség érdemi vizsgálatára nem folytatott bizonyítási eljárást, egy tárgyalás tartásával bírálta el a keresetet, a felperes perbeli legitimációjának a hiányában.

Mindezek egybevetésével a másodfokú bíróság egyetértett a felperesnek a fellebbezésben kifejtett érvelésével, a II. rendű alperes részére megállapított ügyvédi munkadíj eltúlzottságával kapcsolatban. A fellebbezési korlátra is tekintettel megalapozottnak találta a kikötött ügyvédi munkadíj mérséklését a felperes által megjelölt 1.500.000,- Ft-ra, az IM rendelet 2. § (2) bekezdése szerint.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a perköltség tekintetében a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és a II. rendű alperes javára megítélt ügyvédi munkadíj összegét leszállította.

Egyúttal a Pp. 253. § (3) bekezdésében írt jogkörében módosította a felperes által lerovandó kereseti illeték összegét, ugyanis a keresetlevelén 15.000,- Ft illeték illetékbélyegben lerovásra

került, az ezt követően engedélyezett illetékfeljegyzési jogra tekintettel 1.485.000,- Ft volt a hiányzó elsőfokú eljárási illeték összege.

A fellebbezés eredményre vezetett, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a II. rendű alperest a felperes másodfokú ügyvédi munkadíjának a megfizetésére, amelynek mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5)-(6) bekezdései szerint, mérlegeléssel állapította meg.

A felperes illetékfeljegyzési jogára tekintettel le nem rótt fellebbezési eljárási illeték viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdésén túl az Itv. 59. § (1) bekezdése, 74. § (3) bekezdése és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint rendelkezett.

Rögzíti végül a másodfokú bíróság, hogy a felperes részletfizetési kérelmének elbírálása – amelyet ugyan az ítélettel szembeni fellebbezési határidőn belül, de a fellebbezésétől különböző iratban fogalmazott meg az elsőfokú bíróság ítéletében meghatározott fizetési kötelezettségeire a Pp. 217. § (3) bekezdése alapján – nem volt a fellebbviteli eljárás tárgya, nem tartozott a másodfokú bíróság hatáskörébe. A teljesítési határidő körében akkor tekinthető az érdemi döntéssel szembeni fellebbezésnek – tartalma szerint – a jogorvoslati határidőn belül benyújtott részletfizetési kérelem, amennyiben a részletekben való teljesítés igénye az elsőfokú eljárásban is felmerült, és az erre vonatkozó kérelmet az elsőfokú bíróság az ítéletében elbírálta. Az elsőfokú ítélet meghozatalát követően előterjesztett új kérelem nem értékelhető és nem bírálható el az ítélet megváltoztatása iránti fellebbezésként. A kétfokú eljárás szabályaira is figyelemmel ezért az elsőfokú bíróságnak kell elbírálnia a felperes részletfizetés iránti kérelmét, a perköltség megfizetésére vonatkozóan. Ebben a körben felhívja a figyelmet az ítélőtábla az Itv. 88. § (1) bekezdésében és az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 133. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésekre is, az adóhatóság hatáskörével kapcsolatosan.

Budapest, 2015. év április hó 14. napján

Dr. Mika Ágnes s.k.
a tanács elnöke

. Gáspár Mónika s.k.
előadó bíró

Dr. Kurucz Zsuzsánna s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági tisztviselő